

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
دانشکده پرستاری و مامایی

موضوع تدریس: روش تحقیق

کد درس: ۱۱۰۳۵۴۱

مدت تدریس ۳۴ ساعت نظری

پیش نیاز: آمار پیشرفته

گروه هدف: دانشجویان ترم ۱ مقطع مامایی - نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۲

گروه مدرسین: دکتر ناهید جهانی - دکتر راحله بابازاده و دکتر ابراهیم زاده

مسول درس: دکتر ناهید جهانی

محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی مشهد، چهارشنبه ها، ساعت ۱۰-۱۲

ماماها باید از دانش حرفه‌ای مبتنی بر شواهد روزآمد استفاده نمایند تا از ارایه مراقبت‌های با کیفیت و مبتنی بر شواهد مامایی و روش‌های ایمن زایمان در همه محیط‌ها و فرهنگ‌ها اطمینان حاصل کنند. بمنظور ارایه خدمات موثر به بیماران و خانواده‌های آنها دانش مبتنی بر شواهد مورد نیاز است. ماماها باید از طریق پژوهش، بدنه دانش حرفه‌ای مامایی را توسعه داده و آن را به اشتراک بگذارند. همچنین آنان باید توانایی ارزیابی نقاط قوت و ضعف گزارشات تحقیقاتی و بکارگیری آنها در محیط کار خود را داشته باشند. در تمام جوامع همه زنان شایسته با کیفیت‌ترین خدمات مامایی و بهداشتی مرتبط با فرهنگ خود هستند. ماماها مسئولیت دارند تا دانش حرفه‌ای رشته مامایی را ارتقا دهند و از این طریق سلامت زنان و نوزادان آنها را بهبود بخشند (آیین نامه کنفدراسیون بین المللی ماماها ۲۰۱۴).

الف- روش تحقیق

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روش‌های متداول پژوهش‌های کمی و چگونگی بکارگیری نتایج پژوهش در حرفه مامایی

اهداف اختصاصی:

در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود:

۱. اهمیت پژوهش را شرح داده و انواع پژوهش (کمی و کیفی) به اجمال افتراق دهد.
۲. روش‌های تعیین اولویت‌های تحقیقاتی، انتخاب موضوع پژوهش و منابع انتخاب موضوع را شرح دهد.
۳. مراحل تدوین یک پروتکول پژوهشی را شرح دهد.
۴. اهداف، فرضیه و سؤال‌های پژوهش را شرح دهند.
۵. انواع متغیرهای پژوهش را شرح دهند.
۶. انواع طرح‌های پژوهش را براساس هدف آن شرح دهد.
۸. یک عنوان پژوهشی در حیطه مامایی انتخاب نماید.
۹. بیان مسئله و ضرورت انجام پژوهش بر روی موضوع پژوهش خود را شرح دهد.
۱۰. استراتژی‌های جستجوی منابع علمی و اهمیت و اهداف بازنگری متون را شرح دهد.
۱۱. چارچوب پژوهش، اهمیت و نحوه تدوین آن را شرح دهد.
۱۲. متغیرهای پژوهش و انواع آن را تعریف و نحوه کنترل متغیرهای مخدوش کننده شرح دهد.
۱۳. مقیاس اندازه‌گیری متغیرها را شرح دهد.

۱۴. تعریف نظری و عملی متغیر های پژوهش را شرح دهد.
۱۵. محدودیتهای تحقیق را شرح دهد.
۱۶. پیش فرضهای پژوهش را توضیح دهد.
۱۷. روایی داخلی و خارجی تحقیق را شرح دهد.
۱۸. اصول اخلاقی و کد های اخلاقی حفاظت از آزمودنیهای انسانی در پژوهش های علوم پزشکی را بیان کند.
۱۹. جامعه، نمونه و محیط پژوهش را تعریف کند.
۲۰. دلیل و انواع روشهای نمونه گیری در پژوهش و روش تعیین حجم نمونه را شرح دهد.
۲. انواع روشهای گردآوری دادههای پژوهشی را شرح دهد.
۲۲. روایی و پایایی ابزار پژوهش را شرح دهد.
۲۳. کاربرد آمار توصیفی و استنباطی در پژوهش را توضیح دهد.
۲۴. اهمیت نوشتن گزارش پژوهشی و تفسیر نتایج پژوهش را شرح دهد.
۲۵. اصول نقد گزارشات پژوهشی را شرح دهد.
۲۶. یک پروپوزال پژوهشی بر اساس اصول تدریس شده را تهیه و ارائه نماید.
۲۷. یک گزارش پژوهشی را نقد کند.

فهرست محتوا و ترتیب ارائه درس

هفته	موضوع	استاد
اول	معرفی و ارائه طرح درس به دانشجویان و آشنایی با کلیات پژوهش	دکتر جهانی
دوم	انتخاب موضوع پژوهش	دکتر بابازاده
سوم	بیان مسأله پژوهش	دکتر ابراهیم زاده
چهارم	استراتژی جستجوی منابع و بازنگری متون	دکتر جهانی
پنجم	اهداف کلی و اختصاصی، سؤالات و فرضیات پژوهش	دکتر جهانی
ششم	تعریف واژهها، محدودیتها، پیش فرض و انواع متغیرهای پژوهش	دکتر جهانی
هفتم	چارچوب پژوهش	دکتر ابراهیم زاده
هشتم	چارچوب پژوهش (قسمت دوم)	دکتر ابراهیم زاده
نهم	انواع روش پژوهش	دکتر بابازاده
دهم	انواع روش پژوهش	دکتر بابازاده
یازدهم	روایی داخلی و خارجی پژوهش	دکتر ابراهیم زاده
دوازدهم	جامعه و نمونه پژوهش و روشهای نمونه گیری	دکتر ابراهیم زاده
سیزدهم	روشهای گردآوری داده ها	دکتر جهانی
چهاردهم	روایی و پایایی ابزار پژوهش	دکتر جهانی
پانزدهم	تجزیه و تحلیل داده ها	دکتر بابازاده
شانزدهم	نوشتن گزارش تحقیق و تفسیر نتایج پژوهش	دکتر بابازاده
هفدهم	اخلاق در پژوهش و نقد گزارشات پژوهشی	دکتر جهانی - دکتر بابازاده - دکتر ابراهیم زاده
هیجدهم	-	-

روشهای تدریس

تدریس این درس با استفاده از پرسش و پاسخ ، ، مطالعه مستقل و تمرینات عملی و سخنرانی خواهد بود.

وظایف دانشجو

- ۱- حضور منظم و فعال در کلاس و اجتناب از غیبت غیرموجه
- ۲- انجام پیش مطالعه بر اساس موضوعات و روشهای تعیین شده
- ۳- مشارکت فعال در پاسخگویی به سؤالات در بحث های کلاس
- ۴- جستجو و انتخاب یک عنوان پژوهشی جهت تمرین عملی نوشتن بخشهای مختلف پروپوزال پژوهش
- ۵- تهیه و ارائه تکالیف مربوط به هر درس (قسمتهای مختلف پروپوزال پژوهشی) و ارایه آن به اساتید در زمان مقرر
- ۶- ارائه کتبی و شفاهی یک پروپوزال پژوهش در انتهای دوره

ارزشیابی دانشجو

- ۱- حضور منظم و شرکت فعال در کلاس و کارگاهها ۱۰٪
- ۲- انجام تمرینات و ارایه آنها در کلاس ۱۵٪
- ۳- ارائه کتبی و شفاهی تکلیف مرتبط با پروپوزال پژوهش ۱۵٪
- ۴- نقد یک گزارش تحقیق ۱۰٪
- ۵- امتحان پایان ترم ۵۰٪

منابع

۱. گروه مولفین سازمان جهانی بهداشت، تحقیق در سیستم های بهداشتی، شیوه تهیه طرح های تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی- سازمان جهانی بهداشت. آخرین چاپ
۲. گروه مولفین سازمان جهانی بهداشت، تحقیق در سیستم های بهداشتی، تجزیه و تحلیل داده ها و نوشتن گزارش . سازمان جهانی بهداشت .آخرین چاپ
۳. گرو.سوزان، برنز نانسی، گری جنیفر. روش تحقیق پرستاری. ارزیابی ترکیب و تولید شواهد ترجمه دهقان نیری. نشر اندیشه رفیع. آخرین ویرایش.
۴. دهقان نیری، ناهید، روش تحقیق پرستاری. تهران. اندیشه رفیع . آخرین ویرایش.
۵. آریا سپهرسمیرا، اصول پایه روش تحقیق در علوم پزشکی، تهران: نور دانش آخرین ویرایش
۶. دمپسی. تحقیق در پرستاری. ترجمه مهوش صلصالی و همکاران. تهران: بشری ، آخرین ویرایش.
۷. داوسون، بت و تراپ، رابرت. آمار پزشکی ترجمه علی اکبر سرافراز و کامران غفارزادگان. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد ۱۳۷۷.

۶. Grove SK, Burns N, Gray JR. **Understanding nursing research: Building an evidence-based practice**: Elsevier Health Sciences; the last version.

۱۴. Burns N, **the practice of nursing research conduct critique, and utilization**. ۷th ed. Saunders,

۷. Polit DF, Beck CT. **Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice**. ۱۰th ed. Lippincott Williams & Wilkins.

۸. Polit D , Tatano Beck C. **Essentials Of Nursing Research: appraising evidence for nursing practice**. Lippincott, Williams and Wilkins, Philadelphia, PA; ۲۰۱۴

اساتید درس روش تحقیق: دکتر ناهید جهانی: دکتر راحله بابازاده- دکتر ابراهیم زاده

تلفن: ۳۸۵۹۱۵۱۱

پست الکترونیکی

Jahanishn@mums.ac.ir:

babazadehr@mums.ac.ir :

Ebrahimzadehzs@mums.ac.ir